

Kronologije:**Starija (prapovijesna) razdoblja Grčke**

Neolit	Dimopoulou-Rethemiotaki
akeramički	6800-6500
rani	6500-5800
srednji	5800-5300
kasni	5300-4500
završni (Sub-Neolithic)	4500-3200
Rano brončano doba	
Ranominojsko I	3200/3000-2600

Periodizacija brončanodobnih egejskih kultura (Minojske i Mikenske)**Minojska kultura:**

Minojska kultura	
Rano brončano doba	Dimopoulou-Rethemiotaki
Ranominojsko doba I	3200/3000-2600
Ranominojsko doba II - predpalački period	2600-2300
Ranominojsko doba III	2300-2100
Srednje brončano doba	
Srednjominojsko doba I - protopalački period	2100-1900
Srednjominojsko doba II	1900-1700
Kasno brončano doba	
Srednjominojsko doba III - period novih palača	1700-1580
Kasnominojsko doba I	1580-1450
	period kasnih palača (Knosos)
Kasnominojsko doba II	1450-1400
Kasnominojsko doba III - postpalački period	1400-1070
Subminojsko doba	1070-1000

Minojska kultura

	Dimopoulou-Rethemiotaki		Vasilikis
Rano brončano doba		Pre-palace period	3500-1900
Ranominojsko doba I	3200/3000-2600	(1.) Early Minoan I	3500-2900
Ranominojsko doba II - predpalački period	2600-2300	(2.) Early Minoan IIA, IIB	2900-2300
Ranominojsko doba III	2300-2100	(3.) Early Minoan III, Middle Minoan IA	2300-1900
Srednje brončano doba		Old Palace period	1900-1650
Sredjominojsko doba I - protopalački period	2100-1900	(1.) Middle Minoan IB	1900-1800
Sredjominojsko doba II	1900-1700	(2.) Middle Minoan IIA	1800-1750

	Dimopoulou-Rethemiotaki		Vasilikis
Kasno brončano doba			
Sredjominojsko doba III - period novih palača	1700-1580	(3.) Middle Minoan IIB, IIIA	1750-1650
		New Palace period	1650-1450
		(1.) Middle Minoan IIIB	1650-1600
Kasnominojsko doba I	1580-1450	(2.) Late Minoan IA	1600-1500
period kasnih palača (Knosos)	1450-1350/1300		
		(3.) Late Minoan IB	1500-1450
		Creto-Mycenaean period	1450-1100
Kasnominojsko doba II	1450-1400	Third Palace period, Late Minoan II, IIIA1	1450-1350
Kasnominojsko doba III - postpalački period	1400-1070	Post Palace period Late Minoan IIIA2, IIIB, IIIC	1350-1100
Subminojsko doba	1070-1000	Sub-Minoan period	1100-1000

Prethodne tablice za Minojsku kulturu napravljene su prema: Nota Dimopoulou-Rethemiotaki, [The Archaeological Museum of Heraklion](http://www.latsis-foundation.org/megazine/publish/ebook.php?book=27&preloader=1), John S. Latsis, Public Benefit Foundation, Athens, 2005., str. 23 (<http://www.latsis-foundation.org/megazine/publish/ebook.php?book=27&preloader=1>)

Usporedba različitih kronologija za Minojsku kulturu:

Minojska kultura

	Vasilikis	Evans	Pendlebury	Schachermeyr	Matz
Pre-palace period	3500-1900				
(1.) Early Minoan I	3500-2900	3000		2700	2600
(2.) Early Minoan IIA, IIB	2900-2300	2800	2800	2500	2200
(3.) Early Minoan III, Middle Minoan IA	2300-1900	2400-2100	2500-2200	2200-2000	2100-2000
Old Palace period	1900-1650				
(1.) Middle Minoan IB	1900-1800	o. 2100	o. 2200	o. 2000	o. 2000
(2.) Middle Minoan IIA	1800-1750	1900	2000	1850	1900
(3.) Middle Minoan IIB, IIIA	1750-1650	2000-1750	2000-1750	1850-1700	1900-1700
New Palace period	1650-1450				
(1.) Middle Minoan IIIB	1650-1600	1750	1750	1700	1700
(2.) Late Minoan IA	1600-1500	1580	1580	1580	1550
(3.) Late Minoan IB	1500-1450				
Creto-Mycenaean period	1450-1100				
Third Palace period, Late Minoan II, IIIA1	1450-1350				
Post Palace period Late Minoan IIIA2, IIIB, IIIC	1350-1100				1500-1250
Sub-Minoan period	1100-1000				

Vi se pridržavajte ove (zasnovane na Dimopoulou-Rethemiotaki):

Rano brončano doba	
Ranominojsko doba (I-III)	3200./3000.-2100. g. pr. Kr. (Ranominojsko doba II: 2600.-2300. g. pr. Kr. - počinje predpalački period)
Srednje brončano doba	
Srednjominojsko doba I (protopalački period)	2100.-1900. g. pr. Kr.
Srednjominojsko doba II (period starih palača)	1900.-1700. g. pr. Kr.
Kasno brončano doba	
Srednjominojsko doba III (period novih palača)	1700.-1580. g. pr. Kr.
Kasnominojsko doba I	1580.-1450. g. pr. Kr.
Kasnominojsko doba II	1450.-1400. g. pr. Kr.
(period kasnih palača - Knosos)	1450.-1350./1300. g. pr. Kr.

Kasnominojsko doba III (postpalački period) 1400.-1070. g. pr. Kr.

Subminojsko doba 1070.-1000. g. pr. Kr.

Drugim riječima:

Ranominojsko doba: 3200./3000.-2100. g. pr. Kr.

Srednjominojsko doba: 2100.-1580. g. pr. Kr.

Kasnominojsko doba: 1580.-1070. g. pr. Kr.

Odnosno:

- predpalački period: 2600.-2100. g. pr. Kr.
- protopalački period: 2100.-1700. g. pr. Kr.
- period starih palača: 1900.-1700. g. pr. Kr.
- period novih palača: 1700.-1450. g. pr. Kr.
- period kasnih palača: 1450. -1350./1300. g. pr. Kr.

Mikenska kultura

Mikenska kultura (17.-o. 12. st. pr. Kr.)				
mikenska kultura I	=	kasnoheladsko doba I (LH I)	predpalački period I	(o. 1680.- o. 1500. g. pr. Kr.)
mikenska kultura II	=	LH II	IIB	
mikenska kultura III	=	LH III	III A1	protopalački period (o. 1500.- c. 1400.)
			III A2	period novih palača (o. 1400.-1200.)
			III B	
			III C	postpalački period (o. 1200.-1050.)
sub-mikenski period				(c. 1050.-1000.)

Klasična razdoblja (prema Dimpoulou-Rethemiotaki):

Grčko-rimsko doba	Dimopoulou-Rethemiotaki	
„Mračno doba” („Srednji vijek”)		12.-8.
Protogeometrijski period	1000.-850. g. pr. Kr.	<u>st.</u>
Protogeometrijski B period	850.-810. g. pr. Kr.	<u>pr.</u>
Geometrijski period	810.-700. g. pr. Kr.	<u>Kr.</u>
Orijentalizirajući, ili dedalski ili rani arhajski period	700.-600. g. pr. Kr.	<u>7.-6.</u> <u>st. pr.</u>
Arhajski period	600.-500. g. pr. Kr.	<u>Kr.</u>
Klasični period	500.-323. g. pr. Kr.	5.-4. st. pr. Kr.
Helenistički period	323.-67. g. pr. Kr.	
Rimski period	67. g. pr. Kr. - 4. st. po Kr.	

**odnosno (kako je najčešće prihvaćeno
od većine stručnjaka i čega se vi pridržavajte):**

- ⊙ „Mračno doba” („Srednji vijek”): 12.-9. st. pr. Kr. (11.-8.)
  - Protogeometrijski period (11.- 10./10.-9. st.)
  - Geometrijski period (9.-8. st.)
- ⊙ Arhajski period: 8.-6. st.
  - Rani arhajski period (orijentalizirajući; dedalski) (7. st.)
  - Arhajski period (6. st.)
- ⊙ Klasični period: 5.-4. st.
- ⊙ Helenistički period: 323. - 31. g. pr. Kr.

Literatura:

N. Dimopoulou-Rethemiotaki 2005. *The Archaeological Museum of Heraklion*, John S. Latsis, Public Benefit Foundation, Athens, 2005., str. 23 (<http://www.latsis-foundation.org/eng/electronic-library/the-museum-cycle/the-archaeological-museum-of-herakleion> 1.veljače 2016.)

P. Lisičar 1971. *Grci i Rimljani*, Zagreb: Školska knjiga, 1971.